

HOLDno-2022-26

Asia

Päätös Rakennusbetoni- ja Elementti Oy:n maa-aineslain mukaisesta lupahakemuksesta, joka koskee kiinteistöä 98-409-3-68 (Fillerikaista II).

Päätös sisältää ratkaisun toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta (MAL 21 §).

Hakija

Rakennusbetoni- ja Elementti Oy
Kukonkankaantie 8 (PL 102)
15880 (15871) Hollola

Yhteyshenkilö Sami Hallikainen
sami.hallikainen@rakennusbetoni.fi

Kohteena olevat kiinteistöt

Hollolan kunta, Jarvalan kylä, kiinteistö:

- 98-409-3-68 (Fillerikaista II)

Maanomistusolosuhteet

Rakennusbetoni- ja Elementti Oy omistaa kiinteistön 98-409-3-68 (Fillerikaista II).

Ottotoiminta ja sen sijainti

Toiminta sijoittuu Hollolan kunnan Jarvalan kylään. Suunnittelualue sijaitsee Kukonkoivun teollisuusalueen läheisyydessä olevalla maa-ainesten ottoalueella. Nyt haettava maa-aineslupa koskee tilaa Fillerikaista II, jossa harjoitetaan maa-ainestenottoa, siihen liittyviä tukitoimintoja ja maa-ainesten väliaikaista varastointia.

Suunnitelma koskee tilan 3:68 ottamatonta osaa, jolla on voimassa oleva lupa kevääseen 2022 ottomäärälle 320 000 k-m³ kiviainesta. Suunnittelualueen pinta-ala on 6,1 ha ja ottoalueen eli varsinaisen kaivualueen pinta-ala on 3,5 ha. Maa-aineksia on ottamatta päättävän luvan osalta 250 000 k-m³. Betoniin käytettävän hienon hiekan ottaminen kannattaa tehdä vaiheittain niin, että hiekkaa kaivetaan varastoon vain se määrä, mitä kulutetaan 1-2 vuoden aikana. Hienoa fillerihiekkaa kuluu yrityksen betonituotannossa vuosittain noin 3000 – 4500 tn. Luvan voimassa oloaikana v. 2007 – 2021 on otettu maa-ainesta n. 70 000 k-m³.

Lupaa haetaan 45 000 k-m³ kokonaisottomäärälle 15 vuoden ajaksi. Hakemuksessa haetaan lupaa aloittaa maa-ainesten ottaminen ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman.

Luvat ja sopimukset

Rakennusbetoni- ja Elementti Oy hakee uutta lupaa alueelle 98-409-3-68, Fillerikaista II, jolla on 20.2.2007 myönnetty 15 vuoden maa-ainestenottolupa 320 000 k-m³ määrälle kiviaineista. Lupa on ollut voimassa 31.3.2022 asti.

Välittömässä läheisyydessä Fillerikaista II molemmilla puolilla on Rudus Oy:lle vuonna 2018 myönnetty maa-ainestenottolupa tiloilla 98-409-3-64 ja 98-409-1-151 yhteensä 1 168 000 k-m³:n ottomäärälle, joka päättyy vuonna 2033.

Rakennusbetoni- ja Elementti Oy:n kanssa samaan konserniin kuuluvalla ja kiviaineksia yhtiöille käsittelevällä Hollolan Sora Oy:llä on voimassa oleva ympäristölupa vuodelta 2011 kiviaineksen seulonta- ja murskauslaitokselle kiinteistölle 98-409-4-76. Kiviainesten käyttäjällä Rakennusbetoni- ja Elementti Oy:n betonituotetehtaalla on myönnetty ympäristölupa vuonna 2018.

Rajalla olevien kiviaineksien jaosta on sovittu hakijan ja Rudus Oy:n välillä luiskanvaihtosopimuksella vuonna 2018. Sopimuksen mukaan molemmat vastaavat omalla puolellaan olevien maa-aineksien otosta voimassa olevien lupaehtojen mukaisesti. Raja-alueen sekä toiminta-alueen jälkihoidosta on toimijoiden kesken sovittu sopimuksessa erikseen.

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain (1981/555) 1 §:n ja 4 §:n mukaan kiven, soran, hiekan, saven ja mullan ottamiseen pois kuljetettavaksi taikka paikalla varastoitavaksi tai jalostettavaksi tarvitaan lupa lukuun ottamatta tavanomaista kotitarvekäyttöä.

Maa-aineslain (1981/555) 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Hollolassa ympäristönsuojeluviranomaisena toimii elinvoimavaliokunnan valvontajaosto.

Asian vireille tulo

Hakemus on tullut vireille 13.1.2022 ja sitä on täydennetty 21.1.2022, 17.2.2022, 23.2.2022.

TIEDOT OTTAMISALUEESTA OTTOSUUNNITELMAN MUKAAN

Tiedot ottamisalueen ympäristöstä

Suunnitelma-alue sijaitsee Kukonkoivun teollisuus- ja maa-ainestenottoalueen läheisyydessä valtatie 12 eteläpuolella. Maa-ainestenottoalueelle on olemassa oleva kulkuyhteys Tamperentielle (vt 12). Maa-ainestenotto ei tule lisäämään liikennöintiä tai tarvetta uusien liikenneyhteysien rakentamiselle.

Lähin asuinrakennus on VT 12 toisella puolella noin 300 m päässä ottamisalueen rajasta pohjoiseen kiinteistöllä 98-409-4-73 entisen huoltoaseman yhteydessä.

Kaavoitus

Hollolan strategisessa yleiskaavassa suunnitelma-alue on merkitty maa-ainesten ottoalueeksi, joka ohjaa alueen suunnittelua kyseiseen toimintaan ja jälkikäyttöön. Kaava on esitetty hakemuksen liitteenä.

Maa- ja kallioperä

Maaperätutkimuksen ja hyödynnettyjen maa-ainesten mukaan alueen materiaali on pääosin hienoa hiekkaa, joka soveltuu hyvin betonin raaka-aineeksi. Vaihealue A:n alueella on noin yhden metrin pintamaa kerrosta lukuun ottamatta hyvin soveltuvaa käytettäväksi betonin valmistuksen hienoimman lajikkeen materiaalia. Pintamaat ovat silttisempää ja savisempää, jota voidaan hyödyntää maa-ainesalueiden jälkihoitotöissä sekä vähempiarvoisempien kiviaineksen käyttötarpeiden valmistuksessa. Maakaistat ovat kapeita ja eri kiviainessöörejä sisältäviä ja siksi alueella on myönnetty useita eri maa-aineslupia. Hienon fillerihiekan kaivaminen ja varastointi pitkäksi aikaa ei ole mahdollista, sillä varastokasat voivat aiheuttaa pölyämistä ja niihin voi tarttua kasvillisuuden siemeniä aiheuttaen kiviaineksen laadun heikkenemistä. Hienon hiekan maa-aineslupaa määritettäessä on tärkeää, että haettava lupa on sopivan suuruinen, jotta vuosittainen ottomäärä kattaa kulutetun määrän ja varastoon seulomista voidaan toteuttaa sopivasti. Tuotannollisesti konserni tarvitsee eri kiviainelajikkeita betonituotannon käyttöön ja niille varasto- ja käsittelypaikkoja, jotka ovat kuljetuksen minimoinnin takia lähellä toimintoja. Syksyllä 2021 tehtyjen kaivausten ja koekuoppien mukaan kaivamattomalla

vaihealueella B on myös hienoa fillerihiekkaa otettavissa, vaikka maa-aines on pintakerroksen osalta enemmän silttisempää kuin länsiosassa olevalla vaihealue A:ssa.

Pohjavesi, vedenottamot ja pohjaveden havaintopaikat

Suunnitelma-alue sijaitsee tärkeäksi luokitelluksi Kukonkoivu-Hatsinan alueluokkaan 1E kuuluvalla pohjavesialueella n:o 04 098 51. Pohjavesialueen pinta-ala on n. 62 km², josta muodostumisalueen pinta-ala on 47 km². Koko pohjavesialueella arvioidaan muodostuvan pohjavettä noin 45 000 m³ vuorokaudessa. Pääasiallinen pohjaveden purkautuminen tapahtuu pohjaveden muodostumisalueen pohjoispuolella Hollolan kirkonseudulla, Sairakkalassa Kiikunläheteillä ja Hatsinan alueilla sekä eteläpuolella Ruopan ja Korpikylän alueella. Lähin pohjaveden ottamo on 2,35 km päässä itään oleva Ruopan vedenottamo.

Pohjaveden virtaussuunnat ovat todennäköisesti alueella tehtyjen korkeusmittausten ja geologisten tutkimusten perusteella kaakkoon. Pohjaveden pinnan korkeus on ottamisalueella suoritettujen mittausten perusteella + 131,40 - 132,20 m. Yritys tarkkailee pohjaveden korkeutta yhteensä kahdeksasta tarkkailupisteestä, joista kaksi on nyt haettavalla maa-ainesalueella. Lisäksi alueen muilla toimijoilla on useita pohjavedentarkkailuputkia välittömässä läheisyydessä. Kattavalla pohjaveden korkeuden tarkkailuverkostolla varmistetaan, että pohjavettä suojaavan maakerroksen suojaavuus pysyy turvallisen paksuna. Alueelle on laajenemassa myös pohjaveden yhteistarkkailuverkosto, johon liittymiseen Rakennusbetoni- ja Elementti Oy on esittänyt kiinnostusta.

Tarkkailupisteistä RN:o 16:0 Kaistapään, 4:76 Kaukonkankaan ja 3:68 Fillerikaista II tehdään vuosittain veden laadunmääritys. Hakemuksen liitteessä 3 on viimeisin pohjaveden tarkkailuraportti. Tarkkailuputkessa HP4 vuodenajan vaihteluissa pohjaveden pinnan vaihtelu on ollut noin 33 cm vuonna 2021.

Kukonkoivun maa-ainesalueiden tarkkailupisteet ja pohjaveden keskimääräiset tasot vuonna 2021:

K1 Kaistapää RN :o 16:0: + 131 ,96
HP 2 Kankaansora RN:o 4:66 +131,97
HP 3 Kaukonkangas RN:o 4:76: +132,02
HP 4 Fillerikaista II 3:68 +132,18
HP 5 Fillerikaista RN:o 3:63 +132,07
HP 6 Kankaansora RN:o 4:66: +132,19
HP 7 Vaihtomaa RN:o 2:29 +132,20
HP 9 Mäntykangas RN :o + 131,61
GTK 118 Mäntylä RN:o 10:4: +132,08

Tarkkailupisteet Tampereentien etelän puoleisilla tiloilla HP 5 Fillerikaista RN:o 3:63 ja HP 4 Fillerikaista II RN:o 3:68 Alueella on myös useita muiden toimijoiden tarkkailupisteitä. Vuonna 2007 myönnetyn Fillerikaista II maa-ainesluvan tarkkailusuunnitelman johdosta, on alueella olevasta pohjavedentarkkailuputkesta HP4 analysoitu vuosittain seuraavat laatuominaisuudet: pH, sähkönjohtavuus, happi, kovuus, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, mineraaliöljyt. Lisäksi tehdään laajempi analyysipaketti joka kolmas vuosi fluoridi, nitraatin, alumiinin ja TVOC tutkimiseksi. Viimeisin pohjavesianalyysi on otettu alueen tarkkailuputkesta 2.12.2021.

Tulokset raportoidaan vuosittain raporttiin. Vuonna 2020 havaintoputken HP4 vesi oli kirkasta ja hajutonta. Veden pH 6,3 oli hapan. Veden sähkönjohtavuus oli alhainen 6,1 mS/m, kloridipitoisuus 0,74 mg/l ja sulfaattipitoisuus 3,4 mg/l. Öljyhiilivetyjä ei todettu. Veden sameusarvo 7,8 NTU ylitti talousvesille asetetun laatusuosituksen (sameus: 1 NTU) ja pH-arvo 6,3 alitti laatusuosituksen (pH 6,5-10). Muutoin veden laatu täytti tutkituilta osin talousvedelle asetetut laatuvaatimukset ja -suositukset.

Vuonna 2021 havaintoputken HP4 pohjaveden pinnankorkeus on vaihdellut välillä 131,97 – 132,30. Havaintoputken HP4 vesi oli kirkasta ja hajutonta. Veden pH 6,1 oli hapan. Veden sähkönjohtavuus 9,8 mS/m, kloridipitoisuus 0,7 mg/l ja sulfaattipitoisuus 1,8 mg/l olivat alhaisia (kuva 4-3). Öljyhiilivetyjä ei todettu. Veden sameusarvo 2,6 NTU ylitti talousvesille asetetun laatusuosituksen (sameus: 1 NTU) ja pH-arvo 6,1 alitti laatusuosituksen (pH 6,5-10).

Muutoin veden laatu täytti tutkituilta osin talousvedelle asetetut laatuvaatimukset ja -suositukset (STM 683/2017).

Luonto- ja maisema-arvot

Alueen kasvillisuus on tyypillistä kuivan kangasmetsän lajistoa. Puusto koostuu pääosin mählynystä ja koivusta. Ottamisalueen ympärillä on avoimia ottamisalueita ja istutettu ja jälkihoidettuja alueita sekä luonnontilassa olevia metsäalueita. Alueelta lähimpiin merkittäviin luontokohteisiin ja harjajensuojelualueisiin on matkaa pari kilometriä.

Alueella on tehty vuosittain pesivien lintulajien katselmus yhdessä paikallisen lintuyhdistyksen kanssa. Alueella havaittavia yleisiä lintulajeja ovat mm. pääskyistä törmä- ja haarapääsky, punarinta, korppi, kangaskiuru ja kivitasku. Hiekanoton seurauksena on alueelle syntynyt merkittävä törmäpääskyjen pesintäalue, jota on alueen toiminnoissa pyritty suojelemaan ja kiviainesten otto on toteutettu alueella vain pesintäajan ulkopuolella. Törmäpääskyjen pesintä alkaa normaalisti toukokuussa ja kestää elokuun alkupuolelle, jolloin Fillerikaistan kiviainesalueella ei harjoiteta ottotoimintaa. Kesäkuussa 2021 alueella laskettiin 212 törmäpääskyn pesäkoloa. Törmäpääsky on luokiteltu Suomessa uhanalaiseksi lajiksi, joiden pesäpaikat ovat harvinaistuneet ja ne etsivätkin vaihtoehtoisia pesäpaikkoja juurikin maa-ainestenottoalueilta ja korkeista hiekkakasoista, joihin on mahdollisuus kaivaa pelloilta suojaisia pesäkoloja. Fillerikaistalla olevia eteläisiä seinämiä on pyritty korjaamaan keväisin pystysuoriksi, jolloin ne sopisivat hyvin jatkossakin pesintään.

Viereisen alueen Fillerikaista 98-409-3-63 maa-ainestalueen päätyttyä vuonna 2010, yhdessä valvovan ympäristöviranomaisen ja alueen lintuyhdistyksen suosituksesta jätettiin yksi osa jälkihoidon yhteydessä luiskaamatta ja pesien edusta taimia istuttamatta, jotta törmäpääskyjen pesintä alueella jatkuisi myös jatkossa. Fillerikaista II jälkihoitosuunnitelmassa on ehdotus jo olemassa olevan pesintäalueen yhdistämisestä lupa-alueen itä- ja pohjois- seinämille ja lajiston monipuolistamiseksi. Jälkihoidossa tullaan myös suosimaan paahdeympäristön lajistoa, joka tarkoittaa, että jälkihoidettavalle alueelle jätetään alueita, joita ei istuteta puustolla tai kylvetä kasveja vaan annetaan suotuisa kasvuympäristö kuivan kankaan kasveille ja hyönteisille. Paahdeympäristö on osa monimuotoisuuden säilyttämisen ratkaisuja harjajensuojelualueilla, joissa viihtyvät monet harvinaistuvat tai uhanalaiset lajit. Paahdeympäristöön valikoituvat kasvit voivat myös parantaa alueen hiilensidontakykyä viemällä maaperään orgaanista ainesta ja sen mukana hiiltä, joka auttaa käyttämällä soranottoalueiden maaperän hiilivarastojen synnyssä.

Naapurit ja häiriintyvät kohteet

Ottoalue on maa-ainesten ottoon kaavoitetulla alueella. Lähin asuinrakennus on VT 12 toisella puolella noin 300 m päässä ottamisalueen rajasta pohjoiseen kiinteistöllä 98-409-4-73 entisen huoltoaseman yhteydessä.

MAA-AINEKSEN OTTAMISUUNNITELMA

Otettavan maa-aineksen laatu ja määrä, suunnitelma-alueen pinta-alat ja ottamisaika

Suunnittelualueen pinta-ala on 6,1 ha ja ottoalueen eli varsinaisen kaivualueen pinta-ala on 3,5 ha.

Otettavan maa-aineksen kokonaismäärä on 45 000 k-m³, ottoaika 15 vuotta ja keskimääräinen vuotuinen ottomäärä noin 3000 k-m³.

Ottotasot

Pohjaveden pinnan korkeus on ollut viime vuosina tasolla + 131,80 - 132,20 m, joten huomioiden neljän metrin suojakerrokset ja pinnan tason vaihtelu on alimmaksi ottotasoksi määritetty + 136,2 m. Mikäli pohjaveden tarkastusputkesta huomataan pohjaveden korkeusaseman poikkeavan oleellisesti tästä, muutetaan oton pohjatasoa siten, että vähintään neljän metrin suojaetäisyys säilyy. Ottoalueen eri osissa on kiinteitä korkomerkkejä, joiden tasosta saadaan alueen ottosyvyydet selville.

Nykytilanne

Suunnitelma-alueella maa-ainestenotto on edennyt hakemuksen yleiskartassa esitetyn mukaan. Pintamaat on poistettu voimassa olevalta lupa-alueelta nykyisen maa-ainesluvan aikana noin 2,5 ha alueelta, joten sillä ei ole vaikutusta avoinna olevien maa-alueiden määrään alueella. Tilan Fillerikaista II pintamaita ei ole kuorittu suurimmalta osaa sen alueelta. Alue on luonnollista metsämaata ja alueen valtatie 12 puoleiseen on lisäksi istutettu nykyisen luvan aikana männyn taimia vuonna 2008, jotka ovat jo kasvaneet nuoreksi taimikoksi. Pintamaita ei ole tarkoitus poistaa lisää muilta alueilta kuin sieltä missä ottotoimintaa suoritetaan seuraavaksi.

Otettavan maa-aineksen käyttötarkoitus

Maaperätutkimuksen ja hyödynnettyjen maa-ainesten mukaan alueen materiaali on pääosin hienoa hiekkaa, joka soveltuu hyvin betonin raaka-aineeksi ja käytetään konsernin omassa tuotannossa.

Tuotannollisesti konserni tarvitsee eri kiviaineslajeja betonituotannon käyttöön ja niille varasto- ja käsittelypaikkoja, jotka ovat kuljetuksen minimoinnin takia lähellä toimintoja. Syksyllä 2021 tehtyjen kaivausten ja koekuoppien mukaan kaivamattomalla vaihealueella B on myös hienoa fillerihiekkaa otettavissa, vaikka maa-aines on pintakerroksen osalta enemmän siltti-sempää kuin länsiosassa olevalla vaihealue A:ssa.

Ottamisen vaiheistus

Lupaa haettavan alueiden vaihealueen A pinta-ala on 2,0 ha. Alue liittyy pohjois- ja etelärajoilta Rudus Oy:n ottamisalueisiin RN:o 1:151 ja 3:64. Alueen suunnittelussa on huomioitu kokonaisuutena ja jo päättäneet maa-aineslupa tilalla RN:o 3:63, joilla on ollut Hollolan Sora Oy:n maa-aineslupa ja jälkihoitotoimenpiteet on tehty maa-aineslupaehtojen mukaisesti vuonna 2010. Ottoa tapahtuu Rudus Oy:n alueilla vuonna 2033 asti kestävä maa-ainesluvan mukaisesti. Maa-ainestenotto etenee rintamassa ottosuunnitelman osoittamalla tavalla hakemuksen liitteen 4.1 mukaisesti.

Ottamisen vaihealue A otettava kiviainesmäärä on naapuritilaan jätettävä suojavyöhyke huomioiden 10 000 – 15000 k-m³. Ottosyvyys on keskimäärin n 6,5 metriä sisältäen hyödynnettävät pintamaat. Vaihealue B sisältää otettavaa koekaivausten perusteella 25 000 - 30 000 k-m³, jonka kaivuu alkaa 3-5 vuoden kuluttua (arvio aikaisintaan vuonna 2025), kun vaihealue A on saatu kaivettua. Jälkihoitotöitä suoritetaan sitä mukaa, kun otto saadaan suoritettua alueen länsiosasta aloittaen. Osa vaihealueen B pintamaista on jo kuorittu ja käytetty alueen jälkihoitotöihin tai kasattu alueen reunoille odottamaan myöhempää käyttöä. Alueelle ei ole tarvetta tuoda ulkopuolisia maa-aineita jälkihoitotöitä varten.

Vuosittain otettava maa-ainesmäärä on nykyisellä kulutuksella enintään 5000 k-m³ hienoa fillerihiekkaa, joten vaihealueen otto saadaan päätökseen vuosien 2023-25 aikana. Jälkihoitotöitä pystytään aloittamaan oton päätyttyä ja naapuritilojen maa-ainestenoton etenemisen ja oton päättymisen mukaan. Naapuritiloilla oleva maa-aineslupa päättyy vuonna 2033 (Rudus Oy), johon mennessä länsi- ja pohjoisreunojen jälkihoitotyöt voidaan yhdistää alueella yhtenäiseväksi. Yrityksillä on luiskanvaihtosopimus rajalla olevien maa-massojen käytöstä ja jälkihoitotöistä.

Kokonaisottomäärä

Kokonaisottomäärä on enintään 45 000 k-m³. Se on arvioitu lupa-aikana tarvittavan kiviaineksen menekin mukaan.

Maa-ainesten varastointi

Maa-aineksien varastointi sijoittuu kaivuu kohdan läheisyydessä samalla tilalla, josta ne siirretään kuorma-autoilla Kukonkoivun soranottoalueelle käsiteltäviksi. Suurempien kivien ja

soralajikkeiden varastokasat sijoittuvat myös tilojen 4:66, 4:76, 10:4 ja 2:84 alueelle. Kiviainek-sien käsittelystä vastaa Hollolan Sora Oy.

Kaivuun ja jälkihoidon edetessä varastopaikat siirtyvät tarvittaessa niiden mukana. Pintamai-den varastokasojen on sijoitettu lupaa haettavan alueen reuna-alueille, jolloin niiden hyödyntä-minen alueen jälkihoidossa onnistuu parhaiten ilman suuria siirtotöitä. Pintamaita pyritään käyttämään heti kun mahdollista alueella tehtävissä maisemoinneissa, jotta suurilta ja turhilta maamassojen siirroilta vältytään.

Kaivannaisjätteen varastoalueiksi on varattu kaikki suunnittelualueen reuna-alueet. Pinta-maille pyritään etsimään suotuisa paikka, joista kuljetusmatka käyttökohteeseen on mahdolli-simman lyhyt ja turhilta siirroilta vältytään.

Työkoneet, polttoaineet ja kemikaalit

Ottoalueella ei säilytetä työkoneita tai voitelu- tai polttoaineita, ajoneuvot tankataan suojatulla paikalla tehdasalueella ja huolletaan erikoistuneissa huoltoyrityksissä. Jätteiden käsittely ta-pahtuu toisaalla Rakennusbetoni ja Elementti Oy:n tehdasalueella, jossa on omat lajittelupis-teet kaikille syntyville jätejakeille ja josta ne toimitetaan jatkokäsittelyyn valtuutettujen toimijoi-den kautta.

Seulonta ja kiviainesten valmistus on keskitetty Kukonkoivun maa-ainestenotto alueelle ja Hol-lolan Sora Oy:n tilalle Kaukonkangas, jossa on sähkökäyttöinen seulonta-asema tarvittavilla suojauksilla. Mikäli ottoalueella käytetään mobiiliseulontalaitteistoa, niin silloin seulonta-ase-man nesteitä sisältävät osastot suojataan valumien varalta tiiviillä kemikaaleja pidättävällä suojamateriaalilla.

Jätteet ja kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma

Jätteiden käsittely tapahtuu toisaalla Rakennusbetoni ja Elementti Oy:n tehdasalueella, jossa on omat lajittelupisteet kaikille syntyville jätejakeille ja josta ne toimitetaan jatkokäsittelyyn val-tuutettujen toimijoiden kautta.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan pintamaat hyödynnetään alueen maise-moinnissa. Mahdolliset kannot toimitetaan energiakäyttöön ja kivipöly tai -tuhka sekä seulon-takivet ja lohkareet hyödynnetään kivilajikkeita valmistettaessa tai ajoesteinä. Savi ja siltti hyö-dynnetään maisemoinnissa. Arvio kaivannaisjätteiden määrästä on 3500 – 8000 m³-ktr.

Liikenne

Liikennöinti ottoalueelle tapahtuu vt 12 suunnasta ja Rudus Oy:n ja vanhan jokamiesradan käyttämän tien kautta. Tieyhteys ottoalueelle voi muuttua naapurialueen kiviainestoinnin etenemisen mukaisesti. Alueelle pääsy tapahtuu vain kyseistä tietä pitkin, kun alueella on toi-mintaa. Työajan ulkopuolella pääsy ottoalueelle on estetty lukittavalla portilla. Maa-ainesten oton takia ei ole tarpeen rakentaa uusia liittymiä.

Haettava lupa ei lisää alueen liikennemääriä, sillä kulutusmäärä toimitettaville maa-aineksille pysyy arviolta samana. Suurin osa kiviainesta siirretään konserniyrityksien tuotannon raaka-aineeksi. Autokuormia on keskimäärin 5-10 kpl päivässä, kun kiviainesten siirtoja tapahtuu keväällä ja syksyisin. Ottotoiminta keskittyy touko- lokakuun aikaan pois lukien törmäpääsky-jen pesintäaika.

Jälkihoito ja alueen tuleva käyttö

Ennen varsinaista jälkihoitoa alue siistitään parhaan lopputuloksen saavuttamiseksi. Jälkihoi-totoimenpiteet tullaan huomioimaan jo ottotoiminnan käydessä ja aloitetaan samanaikaisesti maa-ainesten oton kanssa, mikäli mahdollista. Jälkihoitotoimenpiteet etenevät maa-ainesten ottosuunnitelman mukaisesti huomioiden ottoalue kokonaisuutena.

Maastonmuotoilu

Ottoalue muotoillaan mahdollisimman hyvin ympäristöön sopivaksi ja turvallisuus huomioiden. Luiskat tehdään joko 1:2 (alueilla, joissa luiska rajoittuu toiminnassa olevaan maa-kamara-nottoalueeseen ja pystysuoraksi törmäpääskyjen pesäseinämissä) tai 1 :3 kaltevuuteen muilla kuin maa-ainestenottoa tehtävillä alueilla. Luiskien taitekohdat pyöristetään ja luiskat pyritään liittämään jouhevasti ympäröivään maastoon. Ottoalueen eteläreuna sovitetaan viereisen otto-alueen tasoon. Kaivuualueen ulkopuolella luiskat loivennetaan paremmin alueen yleisilmeeseen sopiviksi. Ottoajan lähestyessään loppua voidaan maisemointisuunnitelmaa täydentää, jotta alueen muiden ottoalueiden eteneminen huomioidaan suunnittelussa.

Alueen keskelle jätetään luiskaamaton suora seinämä alueella viihtyvien törmäpääskyjen pesintäkoloiksi. Alueella on pesinyt 150 – 200 törmäpääskyparia joka kesä alueen ottotoiminnan aikana otollisilla hienon hiekan ottoseinämissä. Lajille on jätetty myös viereiselle vuonna 2010 päättäneelle maa-ainesottolupa-alueelle seinämät pesintä tarkoitukseen, joka on yhteydessä nykyiseen ottamisalueeseen.

On myös mahdollista jättää muitakin kohtia, kuten Ruduksen rajalle 1 – 2 seinämää törmäpääskyjen pesintää varten, mikäli asiasta päästään lintujen tarkkailuyhdistyksen, alueen kiviainestoitimijoiden ja valvovan viranomaisen kanssa sopimukseen ja se on jälkihoidollisesti mahdollista. Seuraavat 2 – 5 vuotta näyttävät, onko nämä seinämät myös tulevaisuudessa lintuja houkuttelevia ja pesiminen niissä mahdollista.

Uuden maakerroksen rakentaminen

Kaivuualueelle levitetään kaivuun yhteydessä poistetun ja varastoidun pintamaan ja someron seoksesta tehty maakerros. Muualta tuotuja soveltuvia ja valvontaviranomaisen hyväksymiä humusmaata voidaan hyödyntää maisemoinneissa, mikäli niitä on lähialueilta tarjolla. Maakerros pyritään rakentamaan alueen olosuhteita mukailevaksi, jolloin luodaan edellytykset luontaiselle kasvilajien leviämiselle ja uudistumiselle. Hyvin tehdyllä ja suunnitellulla maakerroksella edistetään pohjavettä suojaavan maannoskerroksen muodostumista. Maakerroksen koostumusta suunniteltaessa huomioidaan aikaisempien jälkihoitoprojektien tutkimustulokset ja ohjeet. Alueen maisemoinneissa on tehty hiekan päälle humuksen ja hiekan sekoituksesta kasvukerros, johon istutetaan männyntaimia.

Paahdeympäristöä suosivassa jälkihoidossa jätetään pintamaa kiviainekselle, jolloin siihen levittäytyvät ympäristöön otolliset lajit ja luonnon monimuotoisuus tulee huomioitua. Jälkihoitosuunnitelmaa voidaan tarkentaa ennen toteutusta, jos luonnontieteen asiantuntijoiden ja valvontaviranomaisen ohjeistuksessa tulee uutta tietoa alueen lajiston elinympäristöstä.

Istutukset

Pohjavesialueelle sijoittuva alue metsitetään pääosin istuttamalla alueen paikallisilla lajeilla. Myös luontainen kylväminen on mahdollista aluetta ympäröivän luonnonvaraisen metsän takia. Maisemoinnissa huomioidaan luonnon monimuotoisuus istutuksia tehtäessä. Alueen aluskasvillisuudeksi kylvetään tarvittaessa kestäviä ja alueelle luonteenomaisia heinä-, ruoho- ja varpukasvien siemeniä tai istukkaita, lajeiksi valitaan lajeiltaan samoja mitä alueella kasvaa jo luontaisestikin. Metsittämisessä käytetään kotimaista sekapuustoa siten että pääpuulajina on mänty ja muina lajeina mahdollisesti myös koivu. Alueelle voidaan ottotoiminnan päättyttyä suunnitella paahdeympäristöön sopivia rinnekohteita, joissa peittämättömällä hiekka- ja kiviaineksella menestyvät olosuhteille sopiva lajisto ja joista on paikoittain pulaa.

Paahdeympäristössä viihtyviä kasveja ovat esimerkiksi keltamaite, idänkeulankärki ja tunturikurjenherne. Länsiosaan kahden ha alueelle istutetaan männyntaimia, kun maastonmuotoilut on saatu tehtyä. Metsitystä voi tapahtua myös kylvämällä ja luontaisella uudistumisella kotimaisilla lajeilla. Sora- ja hiekka-alueilla puuntaimien istutustiheydeksi suositellaan mäntyä 2000 – 2500 kpl/ha ja lehtipuilla (koivu, haapa ja pihlaja 500 kpl/ha).

Istutettavista puista joukossa on myös koivua, koska vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla metsittämisessä suositellaan käytettäväksi runsaasti lehtipuita. Lehtipuista syntyvä maakerros muodostuu nopeammin ja niiden humus on vähemmän hapanta kuin havupuista

muodostuva humus. Istutukset tehdään muotoillun ja maakerroksen perustamisen jälkeen seuraavana kasvukautena, jolloin muotoillut alueet ovat tiivistyneet lopulliseen muotoonsa ja taimien juuristolla on paremmat mahdollisuudet selvitä seuraavasta talvesta. Humuskerroksen ja kasvillisuuden kehitystä seurataan ja huonosti metsittyneitä alueita korjataan tarvittaessa uudisistutuksin ja siemenkylvöillä. Jälkihoitotyöt pyritään aloittamaan vaiheittain sitä mukaan, kun otto alueella loppuu ja saaduksi tehtyä ennen maa-ainesluvan voimassaolon päättymistä.

OTTAMISSUUNNITELMAN MUKAINEN ARVIO YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA JA TOIMENPITEET HAITTOJEN VÄHENTÄMISEKSI

Vaikutukset pohjaveteen, pohjaveden suojele ja tarkkailu

Pohjaveden koostumukseen vaikuttavat monet tekijät kuten ilmasto, maaperän laatu ja rakenne, alueen maantieteellinen sijainti, vedenotto ja ihmisen toiminta. Näistä syistä pohjaveden koostumus vaihtelee huomattavasti eri pohjavesialueilla. Tutkimusten mukaan yhtenä pohjaveden pinnan korkeuteen ja laatuun vaikuttavana tekijänä saattaa olla maa-ainesotto pohjaveden muodostusalueella. Yleisesti pohjaveden laadun eri aineiden pitoisuustasot eivät ole nousseet soranoton seurauksena lähelle lääkintöhallituksen enimmäisarvoja. Maan pinta-kerroksen ja sorakerrosten poistosta seuraa pohjaveden pinnan tason vaihtelujen nopeutuminen ja vaihteluvälin suureneminen. Kasvillisuuden poiston seurauksena veden haihtuminen maan pintaosissa vähenee, minkä seurauksena pohjaveden ylin taso nousee. Tämä seikka on huomioitava suojakerrospaksuutta määriteltäessä.

Edellä esitetyt soranoton vaikutukset on havaittu laaja-alaisella ja otossa pitkään olleilla otto-alueilla. Ottotoiminnan vaikutuksia voidaan vähentää jaksottamalla maa-ainesten otto siten, että pienempiä alueita otetaan kerrallaan ottotoiminnan piiriin ja jälkihoidetaan mahdollisimman nopeasti oton edetessä uusille alueille. Vaiheittainen maa-ainestenotto ja jälkihoito on huomioitu Rakennusbetoni- ja Elementti Oy:n ja Hollolan Sora Oy:n maa-ainestenoton suunnittelussa vähentääkseen mahdollisia vaikutuksia pohjaveteen.

Soranoton vaikutuksia voidaan rajoittaa tai estää asianmukaisella suunnittelulla ja suojateknikalla. Kaivuutoiminnassa huomioitavia seikkoja ovat:

- Kaivuutason valvonta, liian syvälle ei saa kaivaa
- Läjitysalueiden oikea sijoittelu
- Öljyjä ja polttoaineita ei säilytetä alueella
- Ottotoiminnan ajoittaminen
- Kaivuualueiden mahdollisimman nopea jälkihoito

Huomioimalla tuotantotoiminnassa edellä esitetyt pohjaveden suojeleluun liittyvät näkökohdat ja noudattamalla tarkasti viranomaisien antamia pohjaveden varomääräyksiä vältetään pohjaveden kohdistuvat riskit.

Rakennusbetoni ja Elementti Oy on tarkkaillut samaan konserniin kuuluvan Hollolan Sora Oy:n kanssa pohjavettä useista pohjaveden tarkkailupisteistä. Tarkkailu perustuu maa-aines- ja ympäristölupiin liittyviin velvoitteisiin. Tarkkailun tuloksista koostetaan vuosittain seurantaraportti. Hakemuksen kohteena olevalla kiinteistöllä Fillerikaista II sijaitsevasta havaintoputkesta on tarkkailltu pohjavettä vuodesta 2008.

Toiminnasta aiheutuvat melu- ja pölypäästöt ja niiden vähentäminen

Maa-ainesten otosta syntyvä työkoneiden melu ja pöly ovat tärkeimmät asuin ympäristön viihtyvyyteen vaikuttavat tekijät. Ottoalue on teollisuus- ja maakamaraan ottoon kaavoitetulla alueella, josta lähimmät mahdollisen häiriintyvät kohteet ovat noin 400 ... 800 m etäisyydellä ottoalueen painopisteestä; Kukonkoivun alueen teollisuusrakennukset ja Lahti-Tampere valtatie varrella olevan entinen huoltoasema ja siihen kuuluva asuinrakennus. Tältä etäisyydeltä toiminnasta syntyvät haitat alittavat asetetut ohjearvot.

Kaivuualue sijoittuu vilkkaasti liikennöivän valtatie 12 välittömään läheisyyteen, johon maa-ainestenotosta mahdollisesti aiheutuva melu sekoittuu. Lisäksi kaivaminen tapahtuu pääasiassa muuta maanpintaa alempana, jolloin melu ja pölyn leviäminen ympäristöön rajoittuu

tehokkaasti. Päästöjen leviämistä voidaan rajoittaa myös muilla toimenpiteillä, kuten esimerkiksi kiviainesten varastokasojen haluttuja suuntia suojaavilla sijoittelulla ja alueen sisäisen liikenteen minimoimisella. Hollolan Sora Oy:n kiviainestoimintojen meluvaikutukset on selvitetty melumittauksilla viimeksi vuonna 2013. Murskaustoimintojen ja kuljetuksien melun leviäminen ottoalueelta lähimpiin häiriintyviin kohteisiin on raja-arvojen 55 dB alla päivisin. Ilta- ja yöaikaan ei ole kiviainestoimintoja eikä sen aiheuttamaa meluakaan.

Muut ympäristönäkökohdat ja haittojen ehkäiseminen

Liikenne

Alueelle kohdistuvaan ulkoiseen, maa-ainesten ottotoiminnasta johtuvaan liikenteen määrään vaikuttavat vuodenaika ja markkinatilanne. Kesällä toiminta on selkeästi vilkkaampaa. Liikennöintiä tapahtuu ottoalueelta myös Rakennusbetoni- ja Elementti Oy tuotannon kiviainessiiloihin ja varastokasa-alueille Vt 12 ja Kukonkoivun teollisuusalueen reittien kautta.

Maisema ja luonto

Nykyistä maisemaa ja luontoa leimaavat avonaiset ja jälkihoidetut ottoalueet sekä luonnon metsä niin suunnittelualueella, että sen välittömässä läheisyydessä. Suunniteltu, hallittu ja vaiheistettu maa-ainesten otto luo pohjan alueen kokonaisvaltaiselle maisemoinnille ja jälkihoidolle, joka mahdollistaa alueen luonnontilaan palauttamisen. Maa-ainestenottoalueeksi kaavoitetut alueet on perinteisesti ennallistettu oton päättymisen jälkeen metsätalousmaaksi istuttamalla sille alueelle tyypillisiä puustoa, kuten mäntyä ja koivua. Avoimet ja paahteiset rinteet antavat mahdollisuuden menestyä myös niillä hyvin viihtyville lajeille, joita voidaan jättää osaan jälkihoidettavia rinteitä. Paahteisilla rinteillä menestyviä lajeja ovat mm. kangasaju-ruoho ja kissankäpälä.

Rakennusbetoni- ja Elementti Oy on tehnyt yhteistyötä alueellisen lintuharrastajayhdistyksen (Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry) kanssa, jotta saamme tietoa alueella pesivistä ja havaituista lajeista. Yritys on jo vuosia huomionnut alueelle pesiytyneet törmäpääsky, jotka ovat etsineet pesäkoloja hienon hiekan ottotörmistä. Yhdessä valvovien ympäristöviranomaisien kanssa on osa jälkihoidettavista ottorinteistä jätetty törmäpääskyjen pesintäkäyttöön ja ottotoimintaa on ollut rauhoitettuna alkukesästä pesintäaikaan. Päijät-Hämeen lintutieteellisen yhdistyksen kanssa olemme mukana projektissa, jossa on kartoitettu taantuneen lajin kivitas-kun pesimistä maa-ainestenottoalueilla. Laji tarvitsee kiviröykkiöitä pesintäpaikoiksi ja alueella havaitut parit ovat mahdollisesti hyväksyneet myös ihmisen toimesta tehdyt kiviröykkiöt pesikseen.

Toimintaan liittyvät riskit

Toimintaan liittyviä riskejä ei ole erikseen esitetty.

Huomioimalla tuotantotoiminnassa edellä esitetyt pohjaveden suojeluun liittyvät näkökohdat ja noudattamalla tarkasti viranomaisten antamia pohjaveden varomääräyksiä vältetään pohjaveen kohdistuvat riskit.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen nähtävillä olosta on ilmoitettu Hollolan Sanomissa ja Hollolan kunnan verkkosivuilla 27.1.-4.3.2022 välisenä aikana. Kuulutusaikaa on jatkettu hakemusasiakirjojen täydentämisen vuoksi jatkumaan 25.3.2022. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävänä kuulutusaikana Hollolan kunnan verkkosivuilla.

Naapurien kuuleminen

Viranomais on kuullut naapurit (7 kpl) kirjeitse tai sähköpostitse lähetettävällä kuulemisilmoituksella. Myös kuulemisajan pidentämisestä on ilmoitettu erikseen.

Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunnot Päijät-Hämeen liitolta, Hämeen ja Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Hollolan kunnan kehitys- ja kaavoituspalveluilta sekä Päijät-Soten ympäristöterveyskeskukselta. Kuulutusaajan jatkamisesta ja uusista hakemusasiakirjoista tiedotettiin lausunnonantajia erikseen.

Päijät-Hämeen liitto on ilmoittanut 10.3.2022 sähköpostitse, ettei sillä ole lausuttavaa maan aineslupahakemuksesta.

Hollolan kunnan kehitys- ja kaavoituspalvelut ei antanut asiassa erillistä lausuntoa.

Päijät-Soten ympäristöterveyskeskus toteaa 17.2.2022 päivätyssä lausunnossaan mm. seuraavaa:

"Hollolan kunnan terveydensuojeluviranomaisen tietoon ei ole aikaisemmin tullut epäilyjä toiminnasta aiheutuvasta terveyshaitasta tai merkittävästä viihtyvyshaitasta. Seuraavat asiat tulisi kuitenkin huomioida lupamenettelyssä.

Pohjaveden suojelu tulee erityisesti huomioida lupaprosessissa, koska suunnitelma-alue sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella. Toiminnalla ei saa olla haitallista vaikutusta pohjaveden laatuun tai määrään. Hakija esittää, että pohjavesivaikutusten tarkkailua jatketaan Hollolan Sora Oy:n ja Rakennusbetoni- ja Elementti Oy:n yhteistarkkailuna Kukonkoivuun maa-ainesalueilla. Yhteistarkkailusta huolimatta lupaehdoissa tulisi yksilöidä hakijalle asetettava tarkkailuvelvoite pohjaveden pinnankorkeuden seurannan, näytteenottotiheyden ja tutkittavien muuttujien osalta. Pohjaveden pinnankorkeutta tulisi seurata vähintään neljä kertaa vuodessa eri vuodenaikoina ja pohjaveden laatua tutkia vuosittain. Lupaehdoissa tulisi määrittää alin sallittu ottotaso ja suoja kerros, joka vähintään tulee jättää ottotason ja ylimmän havaitun pohjaveden pinnan väliin. Pohjavesialueella vähintään 4 metrin suojakerrosta voidaan pitää suositeltavana minimivaatimuksena.

Työkoneiden tankkaus tulee järjestää siten, ettei toiminnasta aiheudu pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa. Hakemuksen tietojen mukaan ottamisalueella ei säilytetä työkoineita eikä voitelu- tai polttoaineita. Häiriötilanteisiin, kuten öljyvuotoihin varautuminen tulee hoitaa hakemuksessa esitetyllä tavalla. Myös mahdolliset ulkopuoliset urakoitsijat tulee perehdyttää toimintaan häiriötilanteissa.

Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta pölyhaittaa ympäristöön ja asutukselle. Hakija tulee velvoittaa toteuttamaan riittävät toimenpiteet pölyhaittojen vähentämiseksi toiminta-alueella ja liittymäteillä sekä tarkkailemaan pölyhaittojen esiintymistä ympäristössä. Pohjavesialueella tulee huomioida, ettei pölynsidonnassa tule käyttää suolausta.

Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia ohjearvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Mikäli toiminnan aikana tulee esille epäilyjä ohjearvojen ylittymisestä, tulisi melutaso selvittää luotettavien mittausten avulla. Meluhaittoja tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon maa-ainesalueen kaikista toiminnoista aiheutuva kokonaismelutaso. Melusta mahdollisesti aiheutuvien viihtyvyshaittojen vähentämiseksi tulisi ottamistoiminnalle ja kuljetuksille asettaa vuorokautiset toiminta-ajat. Arkipyhät ja sunnuntait tulisi rajata toiminta-aikojen ulkopuolelle.

Toiminta-alueella syntyvistä hulevesistä ei saa aiheutua haittaa pohjavedelle eikä pintavesistöille, joihin ne mahdollisesti johdetaan.

Jälkihoito- ja maisemointitoimintoja tulisi tehdä mahdollisuuksien mukaan jo ottamistoiminnan edetessä. Mikäli alueelle tuodaan muualta maa-aineksia maisemointitarkoituksessa, tulee niiden olla puhtaita eikä niistä saa liueta haitallisia aineita.

Muilta osin terveydensuojeluviranomaisella ei ole huomautettavaa Rakennusbetoni- ja Elementti Oy:n maa-ainestilapahakemuksesta.”

Hakemuksen kuulutusajan pidentämisen johdosta on ilmoitettu sähköpostitse 10.3.2022 ettei terveydensuojeluviranomaisella ole tarvetta muuttaa aiemmin antamaansa lausuntoa.

Hämeen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa 25.3.2022 päivätyssä lausunnossaan seuraavaa:

...

” Hiekanoton seurauksena on alueelle syntynyt merkittävä törmäpääskyjen pesintäalue. Hakemuksen mukaan Fillerikaistan kiviainesalueella ei harjoiteta ottotoimintaa törmäpääskyjen pesintäaikana. Fillerikaista II jälkihoitosuunnitelmassa on ehdotus jo olemassa olevan pesintäalueen yhdistämisestä lupa-alueen itä- ja pohjoisseinämille ja lajiston monipuolistamiseksi. Jälkihoitossa tullaan myös suosimaan paahdeympäristön lajistoa.

Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan törmäpääskyt on huomioitu riittävällä tavalla maa-ainesten ottamissuunnitelmassa. Alue säilyy soveliaana lajin pesimäympäristönä, kunhan maa-ainestenottoa ei jatkossakaan tehdä törmäpääskyn pesintäaikana, ja kun jälkihoitotoimet tehdään suunnitelman kohdassa 4.2 kuvatun mukaisesti. ELY-keskus suosittelee, että ottamissuunnitelman 4.2 -kohdan viimeisessä kappaleessa mainittuja mahdollisia pesimäseiniä jätettäisiin alueelle mahdollisimman paljon ja seinämien suunnittelua tehtäisiin jatkossakin yhdessä paikallisen lintutieteellisen yhdistyksen kanssa.

Ottamisalue sijaitsee Kukonkoivu-Hatsina -nimisellä (0409851) vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella ja sen varsinaisella pohjaveden muodostumisalueella. Pohjavesialueella sijaitsee useita pohjavedenottoja. Ottamisaluetta lähimmät vedenottamot ovat Rakennusbetoni- ja Elementti Oy noin 500 m ottamisalueesta itään, Keinosiemennysasema noin 1 km kaakkoon, ja Korpikylän tutkittu pohjavedenottamon paikka noin 2 km etelään ottamisalueesta.

Pohjaveden virtaussuunta on ottamisalueelta etelään ja kaakkoon. Korpikylässä 1970-luvulla tehdyn koepumppauksen perusteella alueelta käyttöön saatavan pohjaveden määräksi on arvioitu 3000 m³/d. Valuma-alueella muodostuvien pohjavesien tehokas hyödyntäminen edellyttää useampaa kaivopistettä. Hollolan kunnan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa (2021) on todettu, että alueen maankäytön suunnittelussa on tärkeää huomioida pohjaveden laadun ja määrän turvaaminen mahdollista tulevaisuuden vedenhankintaa varten. Pohjaveden pinnantaso on alueella vaihdellut välillä +131,80...+132,2 m. Alin suunniteltu ottamistaso on +136,2 m, niin että neljän metrin suojaetäisyys säilyy. Havaintoputkesta HP 4 tehdyn pohjavesitarkkailun perusteella kiinteistön Fillerikaista II 3:68 maa-ainesten otto ei ole vaikuttanut haitallisesti pohjaveden laatuun alueella.

Päijät-Hämeen pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen -projektissa (POSKI) alue on luokiteltu maaperän kiviainesten ottoon osittain soveltuvaksi alueeksi, jolla maa-ainestenotto on mahdollista, jos siitä ei aiheudu vaaraa pohjaveden laadulle tai antoisuudelle eikä ottaminen aiheuta merkittävää luonto- ja maisema-arvojen tuhoutumista, eikä toiminnasta aiheudu asutukselle ja ympäristölle muutakaan merkittävää haittaa tai vaaraa.

Hämeen ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen suunnitellulta alueelta on mahdollista toteuttaa siten, ettei se ole ristiriidassa maa-ainestlain 3 §:n rajoitusten kanssa. Lupaharkinnassa tulee ottaa huomioon seuraavaa:

- Pohjavesialueella maaperän suojakerrospaksuuden tulee olla vähintään 4 metriä.*
- Mikäli ottamisalueen läheisyydessä (alle 200 m) sijaitsee talousvesikaivoja, on niiden veden laatu ja pohjaveden pinnankorkeudet selvitettävä ennen ottamistoiminnan jatkumista.*
- Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan nykyinen pohjaveden tarkkailu on riittävää, mutta Hämeen ELY-keskus pitää kannatettavana pohjaveden yhteistarkkailun järjestämistä Kukonkoivun maa-ainestenottoalueille.*

- Pohjavesitarkkailun tulokset tulee toimittaa tiedoksi Hämeen ELY-keskukselle. Tarkkailuraportin lisäksi tulokset tulee toimittaa pohjavesitietojärjestelmään (POVET) tallennettavassa muodossa.
- Alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus-, säilytys- ja tankkauspaikat on rakennettava ja toiminta muutoinkin järjestettävä niin, ettei toiminnasta voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa.
- Polttoainesäiliöiden sekä mahdollisten seurantalaitteistojen vuotojenhallinta tulee järjestää kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti. Kaksinkertaisessa suojauksessa sekä ensisijaisen että toissijaisen suojauksen tulee muodostaa aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet. Suojatuille alueille kertyvien sadevesien keräily ja käsittely on järjestettävä niin, että likaisten sadevesien imeytyminen maaperään pohjavesialueelle ei ole mahdollista.
- Ottamisalue tulee jälkihoitaa ottamisen edetessä tai välittömästi ottamisen päätyttyä. Jälkihoitotyöt tulee tehdä lupakauden aikana.
- Jälkihoidon ja pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen lausunto:

Valtatien 12 (Tampereentie) keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä ko. alueella on 5942 ajoneuvoa, josta raskaiden ajoneuvojen osuus on n. 11 %. Alueella on nopeusrajoitus 100 km/h.

Valtatien 12 suoja-alue ulottuu 30 metrin etäisyydelle sen lähimmän ajoradan keskilinjasta. Rakennusta ei saa pitää maantien suoja-alueella (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 44 §). Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa pitää sellaista varastoa, aita taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle (LjMTL 46 § 1. mom.). Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa muuttaa maanpinnan muotoa eikä tehdä ojitusta tai muuta kaivutyötä siten, että muutoksesta voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle (LjMTL 46 § 2. mom.). Ottotoiminta ei saa ulottua maantien suoja-alueelle. Kaikki toiminta tulee tapahtua myös tiealueen ulkopuolella.

Ottoalueelle kuljetaan olemassa olevasta liittymästä tierekisteriosoitteessa 12/220/4594/oikea (Tieoikeus K16214). Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue muistuttaa, että hakijan on huolehdittava, ettei maa-aineksia kulkeudu ottoalueelta valtatielle 12. Valtatielle 12 kulkeutuneet maa-ainekset on puhdistettava välittömästi. Myöskään pöly ei saa haitata maanteiden liikennettä tai vaarantaa liikenneturvallisuutta. Mikäli maantielle kulkeutuu silmin havaittavaa pölyä, tulee toiminta keskeyttää, kunnes on ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin pölyämisen estämiseksi.

ELY-keskuksen ohjeistuksen mukaan, maa-aines ajoon tarkoitetun liittymän päällystelipan tulee olla vähintään odotustilan, 25 metrin, pituinen. Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue toteaa, että yksityisieliittymä (tierekisteriosoitteessa 12/220/4594/oikea) tulee päällystää vähintään odotustilan (25 metriä) matkalta irtokiviaineksen valtatielle 12 kulkeutumisen estämiseksi. Liittymän päällystämiseen tulee hakea työlupa Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Hakuohjeet löytyvät osoitteesta: <https://www.ely-keskus.fi/web/ely/tyolupa-tiealueella-tyoskentelyyn>.

Mikäli ottotoimintaan liittyvät kuljetusmäärät lisääntyvät oleellisesti esitetyistä määristä, tulee muutoksesta ilmoittaa Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle.”

...

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan vastine

Rakennusbetoni ja Elementti Oy toteaa vastineessaan 14.4.2022 annetuista lausunnoista seuraavaa:

"Rakennusbetoni- ja Elementti Oy:n vastine Hämeen ja Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä alueellisen terveydensuojeluviranomaisen lausuntoihin.

Maa-ainestenottosuunnitelman selostusosuudessa on selvitetty ottotoiminnan eteneminen, jälkihoitotoimet ja ympäristön suojelulliset toimenpiteet alueella. Katsomme, että suunnitelmassa esittämällemme toimenpiteillä, toimintajärjestelmämme mukaisilla riskikartoituksilla ja annettavilla lupaehtojilla voidaan turvata alueen turvallinen käyttö ja luonnon olosuhteet kiviainesonoton aikana ja oton päätyttyä.

Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoon Rakennusbetoni- ja Elementti Oy toteaa, että suojaetäisyys valtatiehen säilyy. Ottoa ei suoriteta tien läheisyydessä ja suoja-alueelle on jo aikaisemman luvan yhteydessä istutettu puustoa, joka on kasvanut nuoren metsän ikäiseksi. Kuormien pölyämistä voidaan vähentää kuormausajankohtaa suunnittelemalla. Tämä toteutuu jo nykyisellään niin että kuormien kuljetusta ei tapahdu kuivimpaan vuoden aikaan kesällä jo joutuen osaltaan törmäpääskyjen pesintäaikoista. Keväällä ennen pesintää tai syksyllä tapahtuva kuorma-autoliikenne on otollista kuljetusaikaa, koska hienojakoisen kiviaineksen kosteus on korkea ja pölyämistä ei tapahdu niin paljon kuin kuumimpaan kesäaikaan. Kuormien kasteleminen voi olla mahdollista, jos kuljetuksissa havaitaan hallitsematonta pölyhaittaa. Ajoradalle päätyneet ja haittaa aiheuttavat irtonaiset maa-ainekset poistetaan esimerkiksi harjaamalla. Toisen maanomistajan omistuksessa olevan tienliittymän odotusalueen päälylystäminen nykyistä pidemmäksi ei ole mielestämme luvanhakijan vastuulla, varsinkin kun tienliittymän aktiivisina käyttäjinä on useampi muukin toimija."

Tarkastus

Alueella on tehty toiminnanharjoittajan kanssa maastokäynti lupahakemuksen käsittelyä varten 10.5.2022. Läsnä olivat Rakennusbetoni ja Elementti Oy:n edustaja Sami Hallikainen, Hollolan Sora Oy:n edustaja Juha Leino, vs. ympäristötarkastaja Mari Pihlaja-Kuhna ja ympäristöavustaja Nico Piironen. Maastokäynnistä ei tehty erillistä muistiota. Maastokäynnin aikaan alueella ei ollut toimintaa. Alueella on tehty vuosittainen valvontatarkastus viimeksi 9.9.2021.

RATKAISU

Rakennusbetoni ja Elementti Oy:lle myönnetään lupa maa-ainesten ottamiseen Hollolan kunnan Jarvalan kylään kiinteistölle 98-409-3-68 (Fillerikaista II).

Toimintaa tulee harjoittaa noudattaen seuraavia lupamääräyksiä. Niiltä osin, kuin ei ole annettu erillisiä lupamääräyksiä, tulee toiminnassa noudattaa hakemusta ja ottosuunnitelmaa (päiväys 12.1.2022, päivitetty 23.2.2022).

Lupamääräykset

1. Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan alueella aloitustarkastus. Tarkastuksessa tarkastetaan esimerkiksi ottamisalueen rajojen ja korkotasojen merkinnät. Ennen oton aloittamista tulee vakuuden olla hyväksytty.
2. Suunnittelualueen pinta-ala on 6,1 ha ja ottoalueen eli varsinaisen kaivun alueen pinta-ala on 3,5 ha. Otettavan maa-aineksen kokonaismäärä on 45 000 k-m³ ja keskimääräinen vuotuinen ottomäärä noin 3000 k-m³
3. Luvan voimassaoloaika on 15 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Kaikki toiminta, jälkihoitotyöt mukaan lukien, on suoritettava luvan voimassaoloaikana.
4. Alin sallittu ottotaso on +136,2 m. Mikäli pohjaveden pinnankorkeuden havaitaan nousevan, tulee havaittuun pohjaveden pinnantasoon jättää vähintään 4 metrin suojaetäisyys.

5. Edellä määritettyjen kaivusvyökyksien alapuolella ei tämän luvan perusteella saa massanvaihtoja suorittaa.
6. Naapurikiinteistöihin, joilla ei harjoiteta maa-ainestenottoa, on jätettävä 10 metrin suojaetäisyys.
7. Maa-ainesten otto ja seulonta on sallittu maanantaista perjantaihin klo 6 – 22 välisenä aikana. Kuormaus ja kuljetus on sallittua ma-pe klo 6 – 22 ja lauantaisin klo 7 – 18. Sunnuntaisin ja arkipyhinä toiminta on kiellettyä.
8. Maa-ainesten ottoa ei saa tehdä törmäpääskyjen pesimäaikana, siten että se häiritsisi pesintää. Myöskään alueen muilla toiminnoilla ei saa aiheuttaa häiriötä pesinnälle.

Yleiset toimintaa koskevat määräykset

9. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että ottamisalue on koko toiminnan ajan merkitty maastoon asianmukaisesti. Jyrkistä luiskista tulee varoittaa lippusiimalla, asettamalla kielto- ja varoitustauluja tai muilla selvästi havaittavilla merkeillä.
10. Luvaton kulku alueelle on estettävä.
11. Alueella on oltava koko toiminnan ajan nähtävissä kiinteitä korkomerkintöjä, josta toiminnanharjoittajan ja valvontaviranomaisen on mahdollista seurata ottamistoiminnan korkeustasoja ja ottamistoiminnan ollessa käynnissä voidaan jatkuvasti seurata alinta sallittua ottotasoa.
12. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava alueen siisteydestä. Suunnittelualueella ei saa säilyttää ottoon kuulumatonta tavaraa eikä jätteitä

Pohjaveden suojelu ja tarkkailu

13. Toiminnasta ei saa aiheutua pohjaveden pilaantumista. Toiminnanharjoittaja on vastuussa siitä, ettei toiminnasta aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa.
14. Suolan käyttö koko ottamisalueella on pohjaveden pilaantumisvaaran vuoksi kielletty.
15. Aluetta ei saa käyttää pohjavedelle vaarallisten aineiden varastopaikkana eikä alueella saa varastoida, polttaa eikä sinne saa haudata jätettä. Jätteet ja romutavarat on toimitettava muualle asianmukaisesti käsiteltäväksi. Alue tulee pitää jatkuvasti siistissä kunnossa.
16. Työskennellessä alueella tulee noudattaa erityistä varovaisuutta öljytuotteiden ja muiden vastaavien aineiden käsittelyssä
17. Ottoalueelle ei saa tuoda, eikä siellä saa varastoida tai käsitellä muualta tuotuja maa-aineksia, ylijäämä- tai jätemaita, savea, turvetta tai lietettä.
18. Ennen mahdollisen seulontalaitoksen käyttöönottoa luvan haltija tulee esittää valvontaviranomaiselle suunnitelma laitoksen pohjaveden suojauksesta.
19. Pohjaveden tarkkailu

Pohjaveden pinnankorkeutta tulee tarkkailla neljä kertaa vuodessa tarkkailupisteistä HP4 ja HP5.

Pohjaveden laatua on tarkkailtava vuosittain pisteestä HP4.

Pohjaveden laatu näytteistä on tehtävä Hämeen ELY-keskuksen soranoton pohjavesitarkkailuohjeen (4.1.2010) mukaisesti ainakin seuraavat analyysit:

- vuosittain: lämpökestoiset koliformiset bakteerit, aistinvarainen arviointi, KMnO₄-luku, pH-luku, sähkönjohtavuus, happi, kovuus, kloridi, sulfaatti, sameus, rauta, mangaani, mineraaliöljy
- vähintään 3 vuoden välein edellisten lisäksi: alkaliniteetti, alumiini, ammonium, fluoridi, kokonaiskovuus, lämpötila, nitraatti, väri, TVOC

Pohjavesitarkkailun tulokset on toimitettava vuosittain valvontaviranomaiselle sekä Hämeen ELY-keskukselle. Tarkkailuraportin lisäksi tulokset tulee toimittaa pohjavesitietojärjestelmään (POVET) tallennettavassa muodossa. Pohjaveden tarkkailuraportissa on esitettävä kuvaajan muodossa tulosten vertailu edellisvuosien tuloksiin sekä sanallinen asiantuntija-arvio siitä, miten maa-ainestenotto on vaikuttanut pohjavesiin alueella. Tarkkailuraportissa tulee esittää tarkkailupisteiden sijainti kartalla.

Lupaviranomainen voi tarvittaessa määrätä muuttamaan pohjavesitarkkailua esimerkiksi pohjavesitarkkailussa saatujen tulosten tai ELY-keskuksen antaman uuden pohjavesitarkkailuohjeen perusteella.

20. Mikäli alueellinen pohjavesien yhteistarkkailu laajenee alueelle, tulee toiminnanharjoittajan ensisijaisesti liittyä siihen.

Ottamistoiminnan tarkkailu ja kirjanpito

21. Maa-aineslupan haltijan tulee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoittaa otetun maa-aineksen määrä ja laatu maa-ainestenoton lupaviranomaiselle. Tiedot tulee ensisijaisesti ilmoittaa suoraan sähköiseen NOTTO-järjestelmään.
22. Ottamisen ja jälkihoitotoimenpiteiden etenemisestä tulee toimittaa valvontaviranomaiselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmakein- tai karttaesitys, johon on merkitty avoinna olevan alueen ja jälkihoidetun alueen pinta-alatiedot sekä ottamis- ja ottoalueen ja kiinteistöiden rajat.

Melu ja pöly

23. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Melulähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Melun leviämistä tulee mahdollisuuksien mukaan ehkäistä esimerkiksi pintamaa- ja varastokasojen sijoittelulla.
24. Ajoväylät, varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kastettava puhtaalla vedellä pölyämisen estämiseksi. Mahdollisen seulonnan aiheuttamaa pölyämistä tulee tarvittaessa ehkäistä esimerkiksi koteloinnin tai seulottavaa ainesta kastelemalla.

Polttoaineet, kemikaalit ja jätteet

25. Alueella ei saa huoltaa tai tankata koneita tai laitteita eikä säilyttää polttoaineita tai muita kemikaaleja. Työkoneiden tankkauksen sekä polttonesteiden ja muiden kemikaalien varastoinnin tulee tapahtua hakemuksen mukaisesti esitetyllä tehdasalueella niille osoitussa paikassa.

Alueella on oltava varattuna imeytys- ja öljynkeräysvälineistöä mahdollisten polttoaine- tai muiden kemikaalivuotojen varalle. Mahdollisessa öljy- tai kemikaalivuototilanteessa tulee ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Vuoto tulee tukkia tai vuotokohdan alle on asetettava keräysastia. Mahdollisesti likaantunut maaperä tulee poistaa ja toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.

Mikäli öljyä tai muuta pohjavesille haitallista ainetta pääsee suojoitoimenpiteistä huolimatta maaperään tai pohjaveteen, lupan haltijan tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin haitan

poistamiseksi sekä ilmoittaa asiasta pelastuslaitokselle ja Hollolan kunnan ympäristön-suojeluviranomaiselle.

26. Alueella mahdollisesti syntyvät vaaralliset jätteet tulee kuljettaa välittömästi hakemuksessa esitetyn mukaisesti tehdasalueelle säilytettäväksi. Jätehuolto tulee järjestää jätelain sekä alueellisten jätehuoltomääräysten mukaisesti.
27. Luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma maa-aineslain mukaisesti vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. Pintamaat on varastoitava ja käytettävä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman ja maisemointisuunnitelman mukaisesti.

Jälkihoito ja toiminnan lopettaminen

28. Jälkihoitovaiheessa sellaiset luiskat, jotka eivät sovellu törmäpääskyjen pesintään, tulee muotoilla pääsääntöisesti kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi.
29. Alueelle ei saa tuoda muualta maa-aineksia.
30. Jälkihoitotoimenpiteisiin tulee ryhtyä sitä mukaa, kun ottotoiminta edistyy. Alueen maisemointi- ja jälkihoitotyöt tulee tehdä luvan voimassaolon aikana.
31. Alue voidaan maisemoida pääsääntöisesti hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Päivitetty jälkihoitosuunnitelma tulee esittää valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi viimeistään kaksi vuotta ennen luvan voimassaoloajan päättymistä. Suunnitelmassa tulee huomioida törmäpääskyn elinolosuhteiden turvaaminen alueella ottotoiminnan päättymisen jälkeen.
32. Jälkihoitotoimenpiteiden varmistamiseksi toiminnanharjoittajan tulee asettaa 35 000 euron vakuus. Vakuuden tulee olla voimassa niin kauan, kunnes maa-ainesten otto on suoritettu ja luvan mukaiset jälkihoitotoimenpiteet on loppuun saatettu. Vakuus on suoritettava ennen maa-ainesten ottamista. Vakuuden riittävyyden turvaamiseksi sen arvo tarkistetaan tarvittaessa. Vakuus korvaa alueen aiemman maa-ainesluvan vakuuden, joka voidaan palauttaa, kun uusi vakuus on asetettu ja hyväksytty.

Hyväksyttävä vakuus on esimerkiksi luotto- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus, takausvakuutus tai pantattu talletus.
33. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai viimeistään ennen kuin luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on alueella toimitettava lopputarkastus valvontaviranomaisen määräämällä tavalla. Ennen lopputarkastusta on luvansaajan toimitettava valvontaviranomaiselle loppumittauspöytäkirja. Maa-ainesluvan haltijan on pyydettävä tässä tarkoitettua lopputarkastusta.
34. Jälkihoidon ja pohjaveden pinnankorkeuden seurantaan tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä. Pohjaveden havaintoputket tulee jättää alueelle mahdollista jälkiseuranta varten.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1: Määräys perustuu maa-aineslain 11 § ja maa-ainesasetuksen 7 §:ään ja on tarpeen toiminnan valvonnan kannalta. Aloistustarkastuksen tarkoituksena on varmistua siitä, että ottamisen aloittamisen edellytykset on täytetty.

Lupamääräys 2: Ottamiseen liittyvien aluemääritelmien kirjaaminen on tärkeää, jotta maa-ainesluvan mukaisia alueita ja velvoitteiden toteuttamista voidaan valvoa yksiselitteisesti määriteltyillä alueilla. Määritelmien tarkoitus on osaltaan varmistaa maa-ainesten ottaminen luvan mukaiselta alueelta ja jälkihoitotoimenpiteille varatun alueen säästämisen kaivulta.

Lupamääräys 3: Määräys perustuu maa-aineslain 10 §:ään. Pääsääntöisesti ottamislupa myönnetään enintään kymmeneksi vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan myöntää enintään 15 vuodeksi. Erityisenä syynä voidaan em. pykälän mukaan pitää mm. sitä, että ottaminen kohdistuu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle. Alue on oikeusvaikutteisen strategisen yleiskaavan teemakartalla merkitty maa-ainestenottoalueeksi, joten lupa voidaan myöntää 15 vuodeksi.

Lupamääräykset 4 – 5: Määräykset perustuvat maa-aineslain pykäliin 3 ja 11 ja on annettu pohjaveden suojelemiseksi.

Lupamääräykset 6 – 7: Määräykset perustuvat maa-aineslain pykäliin 3 ja 11 ja on annettu toiminnasta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi.

Lupamääräys 8: Määräys perustuu maa-aineslain pykäliin 3 ja 11. Törmäpääsky on luonnon-suojelulain 46 §:n ja luonnonsuojeluasetuksen 21 §:n liitteen 4 liitteen mukainen uhanalainen laji, johon sovelletaan luonnonsuojelulain 39 §:n rauhoitussäännöksiä, esim. jonka pesinnän häiritseminen on kiellettyä.

Yleiset toimintaa koskevat määräykset (9-12)

Lupamääräykset 9 – 10: Määräykset perustuvat maa-aineslain pykälään 11 sekä maa-ainesasetuksen pykälään 7 ja on tarpeen turvallisuuden takaamiseksi, haittojen ehkäisemiseksi sekä toiminnan valvonnan kannalta.

Lupamääräykset 11 – 12: Määräykset perustuvat maa-aineslain pykälään 11 ja on annettu pohjaveden suojelemiseksi sekä otossyvyyksien valvonnan mahdollistamiseksi.

Pohjaveden suojeleminen ja tarkkailu (13-20)

Lupamääräykset 13 – 18: Määräykset on annettu maa-aineslain 3 ja 11 §:n perusteella toiminnasta aiheutuvan vaaran ja haittojen ehkäisemiseksi sekä pohjaveden ja maaperän suojelemiseksi.

Lupamääräykset 19 – 20: Määräykset perustuu maa-aineslain pykäliin 3 ja 11 ja on annettu toiminnasta aiheutuvien vaikutusten tarkkailemiseksi ja pohjaveden suojelemiseksi.

Lahden ja Hollolan pohjavesialueiden yhteistarkkailun laajentamista suunnitellaan. Myös ELY-keskus on todennut lausunnossaan, että yhteistarkkailun järjestäminen olisi kannatettavaa.

Ottamistoiminnan tarkkailu ja kirjanpito (21-22)

Lupamääräys 21: Määräys perustuu maa-aineslain 11 ja 23a §:ään sekä maa-ainesasetuksen 9 §:ään ja on tarpeen toiminnan valvonnan kannalta.

Lupamääräys 22: Määräys perustuu maa-aineslain pykälään 11. Määräys on tarpeen, jotta ottamistoiminnan ja jälkihoidon etenemistä voidaan valvoa.

Melu ja pöly (23-24)

Lupamääräykset 23 – 24: Määräykset perustuvat maa-aineslain pykälään 11 ja on annettu toiminnasta aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

Polttoaineet, kemikaalit ja jätteet (25-27)

Lupamääräykset 25 – 26: Määräykset perustuvat maa-aineslain pykäliin 3 ja 11 ja on annettu pohjaveden ja maaperän suojelemiseksi ja ovat tarpeen jätehuollon asianmukaisuuden varmistamiseksi sekä haittojen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 27: Määräys perustuu maa-aineslain pykäliin 5a ja 16b ja ympäristönsuojelulain pykälään 114.

Jälkihoito ja toiminnan lopettaminen (28-34)

Lupamääräys 28: Määräys perustuu maa-aineslain 11 §:ään ja on annettu toiminnasta aiheutuvan vaaran ja haitan ehkäisemiseksi. Määrätty kaltevuus perustuu turvallisuuteen, yleiseen käytäntöön ja Ympäristöministeriön oppaaseen Maa-ainesten ottaminen (Ympäristöministeriön julkaisuja 2020/24).

Lupamääräys 29: Määräys perustuu maa-aineslain pykälään 11 ja on tarpeen maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. Hakemuksen mukaan alueen pintamaat riittävät alueen maise-mointiin.

Lupamääräys 30: Määräys perustuu maa-aineslain 12 §:ään ja maa-ainesasetuksen 8 §:ään ja on annettu jälkihoitotoimenpiteiden turvaamiseksi.

Lupamääräys 31: Määräys perustuu maa-aineslain pykäliin 3 ja 11 ja on annettu alueen jälki-hoidon asianmukaisuuden varmistamiseksi. Tietoa ja kokemuksia esimerkiksi törmäpääskyjen tekopesistä ja niiden rakenteista voi olla enemmän käytettävissä lupa-ajan loppupuolella. Määräys mahdollistaa jälkihoitosuunnitelman muokkaamisen sen hetkisen tiedon mukaan ja alueen sen hetkiset olosuhteet ja törmäpääskyt huomioon ottaen.

Lupamääräys 32: Määräys perustuu maa-aineslain 12 §:ään ja on annettu jälkihoitotoimenpi-teiden turvaamiseksi. Soran ottamisalueiden jälkihoidon keskimääräiset kokonaiskustannukset Maa-ainesten ottaminen -oppaan mukaan noin ovat 5 000–15 000 €/ha. Ottoalueen ominai-suudet huomioon ottaen vakuuden määrä katsotaan tarpeen mukaiseksi.

Lupamääräys 33: Määräys perustuu maa-ainesasetuksen 7 § ja on annettu toiminnan valvo-miseksi. Lopputarkastuksessa on mahdollista todeta, onko luvansaaaja noudattanut asetettuja lupaehtoja lupa-aikana ja voidaanko asetettu vakuu palauttaa.

Lupamääräys 34: Määräys perustuu maa-aineslain pykäliin 3 ja 11 ja on annettu pohjaveden suojelemiseksi ja jälkihoidon asianmukaisuuden takaamiseksi.

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukai-nen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräys-ten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentissa rajoitetaan ainesten ottamista siten, ettei aineksia saa ot-taa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista; luonnon merkittävien kau-neusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön so-veltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 3 §:n 2 momentissa edellytetään, että alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuva.

Maa-aineslain 3 §:n 3 momentti rajoittaa maa-ainesten ottamista meren tai vesistön ranta-vyöhykkeeltä.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentissa edellytetään, että ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja

taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineksen ottaminen ja ottamisen järjestely eivät ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Lupa voidaan myöntää, koska maa-ainesten ottaminen esitellyllä tavalla ei turmele kaunista maisemakuvaa eikä aiheuta luonnon merkittävien kauneusarvojen tuhoutumista tai huomattavia muutoksia luonnonolosuhteissa. Lupamääräysten ja ottamissuunnitelman mukaisesti toimittaessa toiminnasta ei aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Maa-ainesten ottaminen on alueella voimassa olevan Hollolan kunnan strategisen yleiskaavan mukaista toimintaa.

Vastaus lausuntoihin ja luvanhakijan vastineeseen

Päijät-Soten ympäristöterveyskeskuksen lausuntoon todetaan, että lausunto on otettu huomioon lupamääräyksiä laadittaessa. Lupamääräyksissä on kiinnitetty erityistä huomiota pohjaveden suojeluun.

Hämeen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoon todetaan, että lausunto on otettu huomioon lupamääräyksiä laadittaessa. Törmäpääskyjen huomioimisesta on annettu riittävät lupamääräykset.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen lausuntoon todetaan, että haettu ottotoiminta ei ulotu maantien suoja-alueelle. Pölyämisen estämisestä on annettu lupamääräys. Lupaviranomaisen näkemyksen mukaan liittymän päällystämisestä ei voida antaa määräyksiä tässä luvassa, koska liittymä sijaitsee toisen maanomistaja alueella ja sitä käyttävät myös muut toimijat. Samaa liittymää käyttävien toiminnanharjoittajien tulee sopia lipan päällystämisestä keskenään.

Luvanhakijan vastineeseen todetaan, että se on otettu huomioon lupavalmistelussa.

Lainvoimaa vailla olevan päätöksen noudattaminen

Maa-aineslain 21 §:n 1 momentin mukaan ainesten ottaminen voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi. Lain 21 §:n 2 momentin mukaan lupaviranomainen voi kuitenkin perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvanhakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että ainesten ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Hakija on hakenut toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta.

Lupa toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta edellä mainitulla alueella myönnetään. Lupaviranomainen katsoo, että toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta on maa-aineslain 21 §:n mukainen perusteltu syy. Kyseessä on olemassa oleva maa-ainestenottoalue, jonka maa-ainestenottolupa on ollut voimassa 31.3.2022 asti. Toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Toiminnan aloittaminen ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tuloa edellyttää, että luvan saaja asettaa 10 000 euron suuruisen vakuuden mahdollisten haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen varalta.

Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Maksujen määräytyminen

Tarkastusmaksu määräytyy Hollolan kunnan maa-ainestaksan (Elinvoimavaliokunta 11.2.2020, voimaan 1.4.2020) 2 § mukaan seuraavasti: Suunnitelmaa kohti 210 € sekä lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainestamäärän tilavuuden mukaan 0,007 €/m³, kuitenkin vähintään 140 €.

Tarkastusmaksu on näin ollen $210 \text{ €} + 0,007 \text{ €/m}^3 \cdot 45\,000 \text{ m}^3 = 210 + 315 = \underline{525 \text{ €}}$

Lisäksi peritään naapureiden kuulemisesta aiheutuneet kustannukset 50 €/kuultava eli $50 \text{ €} \cdot 7 = \underline{350 \text{ €}}$

Lisäksi peritään maksuvakuuden hyväksymisestä ja tarkastamisesta 100 € sekä luvasta maa-aineslain mukaisen toimenpiteen suorittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa $150,00 \text{ €}$. Näistä peritään yhteensä 250 €.

Hakemuksen nähtävillä olosta on ilmoitettu Hollolan Sanomat sanomalehdessä. Taksan 4.2 §:n mukaan lehti-ilmoituksen perusmaksu on 200 € . Tämän lisäksi peritään perusmaksun ylitävän osan kuuluttamis- ja ilmoituskulut. Todellinen ilmoituskulu on jäänyt pienemmäksi. Tieto päätöksen antamisesta kuulutetaan myös lehdessä, joten perusmaksu peritään kahteen kertaan. Kuuluttamisen osalta maksuksi tulee 400 €.

Hakemuksen käsittelystä perittävät maksut ovat **yhteensä 1525 €**

Vuosittainen valvontamaksu määräytyy Hollolan kunnan maa-ainestaksan 3 § mukaan seuraavasti: Lupapäätöksessä otettavaksi myönnetyn vuotuisen maa-ainesten määrän mukaan $0,04 \text{ €/m}^3$, kuitenkin vähintään 210 € .

Vuosittainen valvontamaksu on näin ollen $0,04 \text{ €/m}^3 \cdot 3\,000 \text{ m}^3 = 120 \text{ €}$, mutta kuitenkin vähintään **210 €**.

Lupahakemuksessa on esitetty keskimääräisesti vuotuiseksi maa-ainesten ottamismääräksi $3\,000 \text{ m}^3$. Mikäli vuotuinen ottamismäärä $3\,000 \text{ m}^3$ ylitetään, luvanhaltijan/ottajan on ilmoitettava ylityksestä kirjallisesti valvontaviranomaiselle ja kunnalla on oikeus periä ylityksen osuus valvontamaksusta heti.

Päätöksen voimassaolo

Tämä lupa on voimassa 15 vuotta siitä, kun se on tullut lainvoimaiseksi.

Korvattavat päätökset

Tämä päätös korvaa voimaan tullessaan seuraavan alueelle myönnetyn maa-ainesluvan:

- Lahden seudun ympäristölautakunta, Hollolan kuntajaosto 20.2.2007 § 4: Maa-aineslupa Rakennusbetoni ja Elementti Oy, Hollolan Jarvalan kylässä tilalla Fillerikaista II, kiinteistötunnus 98-409-3-68

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Hämeenlinnan hallinto-oikeudesta. Muutoksenhakuohje päätöksen liitteenä.

Sovelletut oikeus- ja viranomaisohjeet

Maa-aineslaki (555/1981): 1, 3, 4, 5, 5a, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 19, 20, 21, 23 ja 23a §
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005): 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 ja 9 §
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013): 1-4 §
Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 39, 46 §
Luonnonsuojeluasetus (160/1997) 21 §
Hollolan kunnan maa-ainestaksa (Elinvoimavaliokunta 11.2.2020, voimaan 1.4.2020)

Päätöspäivä on 19.5.2022.

